

Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних технологій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра економіки та управління бізнесом

Назва дисципліни	Data /Text Mining і аналіз змісту медіа
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	5 кредити / 150 годин
Вид підсумкового контролю	залік
Викладач (і)	Юськів Богдан Миколайович
Профайл викладача на сайті кафедри, в соцмережі	http://www.rshu.edu.ua/kafedry-fdkm/kafedra-ek/sklad-kek/121-personalii/1219-yuskiv-bohdan-mykolaiovych
Е-mail викладача:	bohdan.yuskiv@rshu.edu.ua
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	http://kibernetika.rv.ua/
Мова викладання	українська
Консультації	Очні консультації: на кафедрі згідно з графіком консультацій

Цілі навчальної дисципліни

Мета: теоретична та практична підготовка студентів до вивчення систем обробки даних та принципів статистичного та інтелектуального аналізу даних на основі методів та алгоритмів Data і Text Mining.

Завдання викладання дисципліни: оволодіння студентами науковими основами, сучасною методологією та особливостями застосування інтелектуальної обробки даних; засвоєння майбутніми фахівцями теоретичних основ інформаційних систем, орієнтованих на застосування стандартів Data і Text Mining; набуття уміння програмувати окремі елементи систем Data і Text Mining різного призначення і різної проблемної орієнтації на прикладі опрацювання масивів текстів; отримання практичних навичок програмування алгоритмів опрацювання змісту текстів на основі мови R.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка та освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких компетентностей.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

Фахові компетентності:

СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

СК6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК18. Здатність здійснювати пошук, збір, систематизацію, нагромадження інформації, оброблювати дані, готувати аналітичні матеріали за темою досліджень, розробляти управлінські рішення за допомогою сучасних інформаційних технологій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

P1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

P2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

P3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

P4. Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень.

P7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

P8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

P9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

P11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

P12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

P13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

P14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. Додатково для освітньо-професійних програм.

P15. Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проектів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення

Передумови вивчення дисципліни для формування програмних результатів навчання та компетентностей

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Data /Text Mining і аналіз змісту медіа» значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо пройшов підсумкову атестацію у вигляді написання та захисту бакалаврської кваліфікаційної роботи.

Перелік тем

1. Традиційні та сучасні технології інтелектуальної обробки даних
2. Методи класифікації та кластеризації. Пошук асоціативних правил
3. Візуалізація даних – Visual Mining
4. Сутність і завдання Text Mining
5. Процеси аналізу текстової інформації – Text Mining.
- 6: Аналіз змісту великих масивів текстів

Рекомендована література та інформаційні ресурси

Базова

1. Ситник В. Ф., Краснюк М. Т. Інтелектуальний аналіз даних (дейтамайнінг): Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2007. 376 с.
2. Барсегян А. А., Куприянов М. С., Степаненко В. В., Холод И. И. Методы и модели анализа данных OLAP и Data Mining СПб.: БВХПетербург, 2004, 336 с.
3. Барсегян А.А., Куприянов М.С., Степаненко В.В., Холод И. И. Технологии анализа данных. Data Mining, Visual Mining, Text Mining, OLAP СПб.: БВХПетербург, 2007. 384 с.
4. Кабаков Роберт И. R в действии. Анализ и визуализация данных в программе R, ДМК Пресс, Москва 2014.
5. Паклин Н. Б., Орешков В. И. Бизнес-аналитика: от данных к знаниям (+ CD). СПб.: Изд. Питер, 2009. 624 с.
6. Чубукова И. А. Data Mining: учебное пособие. М.: Интернет-университет информационных технологий: БИНОМ: Лаборатория знаний, 2006. 382 с.

Допоміжна

7. Alain F.Zuur, Elena N.Ieno, Erik H.W.G.Meerters, A Beginner's Guide to R, Springer 2009.
8. Coghlan Avril, A Little Book of R For Multivariate Analysis, https://github.com/avrilcoghlan/LittleBookofRMultivariateAnalysis/raw/master/_build/latex/MultivariateAnalysis.pdf
9. Markus Gesmann, Diego de Castillo, Using the Google Chart Tools with R, August 2015, <https://cran.r-project.org/web/packages/googleVis/vignettes/googleVis.pdf>
10. Michael Friedly, Visualizing Categorical Data, www.datavis.ca/books/vcd/vcdstory.pdf
11. Pałka Dariusz, Zaskórski Piotr, Data mining w procesach decyzyjnych, Zeszyty Naukowe Warszawskiej Wyższej Szkoły Informatyki, nr 7, Warszawa 2012, s. 143-161.
12. Pang-Ning Tan, Michael Steinbach, Vipin Kumar, Introduction to Data Mining, Pearson 2005.
13. Paradis Emmanuel, R for Beginners, Institut des Sciences de l' Evolution 2005.
14. Przemysław Biecek, Przewodnik po pakiecie, Oficyna Wydawnicza 2008.
15. Remko Duursma, Jeff Powell, Glen Stone, Data analysis and visualization with R, University of Western Szdney 2015.
16. StatSoft: Internetowy Podręcznik Statystyki. Techniki zgłębiania danych (data mining), <http://www.statsoft.pl/textbook/glosfra.html>
17. Venables W. N., Smith D. M. and the R Core Team, An Introduction to R. A Programming Environment for Data Analysis and Graphics, 2015.
18. Yanchang Zhao, R and Data Mining: Examples and Case Studies, Elsevier 2012.

Інформаційні (інтернет) ресурси

1. Електронна бібліотека РДГУ. URL: <http://server.rdg-dkm.rv.ua/library/>.
2. vipreshebnik. URL: <http://www.ukr.vipreshebnik.ru/>.
3. Буковинська бібліотека. URL: <https://buklib.net/books/21875/>.
4. osvita.ua. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/.
5. Навчальні матеріали онлайн. URL: <https://pidruchniki.com>.
6. Сайт Верховної ради України. URL: <http://www.rada.com.ua>.
7. Он-лайн бібліотека для студентів. URL: <https://www.twirpx.com/>.
8. Додаток Google AdWords. URL: <https://ads.google.com>.
9. Законодавство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
10. Бізнес-портал: <http://www.buziness.info>.
11. Загальноекономічний глосарій : <http://www.ssu-ekonomika.net>.
12. Інтернет портал для управлінців: <http://www.management.com.ua>.
13. вство України : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
14. Нац. бібліотека ім.В.І.Вернадського: 03039, м.Київ, вул.40-річчя Жовтня 3.
15. Нац. парламентська бібліотека України: 01001, м.Київ, вул.Грушевського, 1.

Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для:

- комунікації та опитувань;
- виконання домашніх завдань;
- виконання завдань самостійної роботи;
- проходження тестування (поточний, модульний, підсумковий контроль).

Спеціалізоване програмне забезпечення:

- власні скрипти, написані на мові R;
- програма створення мап думок Freemind;
- хмарна версія системи електронного навчання і тестування Moodle Cloud.

Види та методи навчання і оцінювання

Код Компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання*	Методи оцінювання результатів навчання**
ЗК1	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)	P1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
		P9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
		P11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
ЗК2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	P1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
		P4	Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10

			економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень		
		P8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P14	Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. Додатково для освітньо-професійних програм	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
ЗК4	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)	P2	Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P3	Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10

			іноземною мовами усно і письмово		
ЗК8	Здатність проводити дослідження на відповідному рівні	P4	Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
		P7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
СК1	Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень	P7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
		P8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10
		P9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-	MН1 MН2 MН5 MН6	МО2 МО9 МО10

			економічних досліджень		
СКЗ	Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки	P1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P15	Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
СК4	Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та	P1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю,	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10

	соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження		обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень		
		P9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
СК6	Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси	P1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P4	Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P14	Розробляти сценарії і	MH1 MH2	MO2 MO9

			стратегії розвитку соціально-економічних систем. Додатково для освітньо-професійних програм	МН5 МН6	МО10
		P15	Організувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення	МН1 МН2 МН5 МН6	МО2 МО9 МО10
СК7	Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання	P4	Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень	МН1 МН2 МН5 МН6	МО2 МО9 МО10
		P7	Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропоновані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень	МН1 МН2 МН5 МН6	МО2 МО9 МО10
		P11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	МН1 МН2 МН5 МН6	МО2 МО9 МО10
		P12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів	МН1 МН2 МН5 МН6	МО2 МО9 МО10

			господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику		
СК18	Здатність здійснювати пошук, збір, систематизацію, нагромадження інформації, оброблювати дані, готувати аналітичні матеріали за темою досліджень, розробляти управлінські рішення за допомогою сучасних інформаційних технологій	P1	Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P8	Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P9	Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P11	Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P12	Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризику	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10
		P13	Оцінювати можливі ризику, соціально-економічні наслідки управлінських рішень	MH1 MH2 MH5 MH6	MO2 MO9 MO10

* MH1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); MH2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття); MH3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); MH4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); MH5 – відеометод у поєднанні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання

(дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 – самостійна робота (розв'язання програмних завдань); МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота студентів.

** МО1 – екзамен; МО2 – усне або письмове опитування; МО3 – колоквіум; МО4 – тестування; МО5 – командні проєкти; МО6 – реферати, есе; МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 – студентські презентації та виступи на наукових заходах; МО9 – захист лабораторних і практичних робіт; МО10 – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни

Поточний контроль та самостійна робота						Залік	Сума
Модуль 1			Модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
13	10	16	8	8	10		
МКР 1 – 7,5			МКР 2 – 7,5			20	100

Система та критерії оцінювання

у Рівненському державному гуманітарному університеті

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподілі балів, які отримують здобувачі вищої освіти при вивченні дисципліни.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти РДГУ за такими рівнями та критеріями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90–100	A	відмінно	здобувач вищої освіти (ВО) виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	здобувач ВО вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)		
74–81	C	добре	здобувач ВО вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-			

			поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64–73	D	задовільно	здобувач ВО відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)		
60–63	E	достатньо	здобувач ВО володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Середній (репродуктивний)		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач ВО володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних/лабораторних завдань; оцінка (бали) за практичну діяльність.

Залікова оцінка виставляється на підставі підсумкової оцінки по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь здобувачів вищої освіти, Положення про практики, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Кожен викладач ставить здобувачам вищої освіти систему вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання різних видів робіт. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність під час практичного заняття; (не)допустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання тощо.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.